

Posicionament d'entitats i col·lectius de drets humans en defensa de l'estat de dret, democràtic i social

Espionatge estatal de periodistes, representants polítics, advocats/des a l'Estat espanyol

3 de maig de 2022, Barcelona.

El 18 d'abril de 2022, el [laboratori Citizen Lab](#), de la Universitat de Toronto, va fer pública [una investigació](#) en què conclouïa que hi ha hagut una àmplia operació d'espionatge contra diferents personalitats catalanes i del País Basc amb les eines PEGASUS i CANDIRU. Segons la investigació, [confirmada per Amnistia Internacional](#), almenys 65 van ser atacades o infectades. Entre aquestes s'hi troben periodistes, advocats, membres d'organitzacions de la societat civil i representants polítics de Catalunya i del País Basc (entre ells presidents de la Generalitat de Catalunya i membres del Parlament Europeu).

A dia d'avui, aquest cas d'espionatge s'ha convertit en el més important a Europa, però essent només la cara visible i més novedosa d'una pràctica repressiva de llarga trajectòria, no només a Catalunya o al País Basc. Les ingerències publicades per l'estudi The Citizen Lab no s'han d'entendre de forma aïllada, sinó com a part d'un conjunt d'eines destinades a la persecució de les veus crítiques, a la dissidència política i a la reducció de l'espai de la societat civil.

Davant de la informació feta pública sobre l'ús del programari espia PEGASUS i CANDIRU, que només poden adquirir els estats, les entitats i col·lectius sotasignats volem manifestar que:

1. L'article 18 de la Constitució Espanyola protegeix el dret a la inviolabilitat del domicili, a la intimitat i al secret de les comunicacions, com també ho fan els tractats internacionals subscrits per Espanya. Qualsevol ingerència a aquests drets fonamentals ha d'estar prevista per llei de forma clara, previsible i suficientment accessible, resultar necessària en una societat democràtica i respondre a les finalitats previstes als diferents convenis internacionals.
2. La creació del Centre Nacional d'Intel·ligència (CNI) fou prevista en la Llei 11/2002, de 6 de maig, reguladora del CNI. En aquesta es preveu la possibilitat de dur a terme "investigacions de seguretat" sense especificar per quins mecanismes ni els seus límits i abast. La norma ve acompanyada de la Llei Orgànica 2/2002, de 6 de maig, reguladora del control judicial previ del CNI, que preveu que un magistrat del Tribunal Suprem hagi d'autoritzar temporalment l'adopció de mesures que afectin la inviolabilitat del domicili i el secret de comunicacions.
3. Les actuacions del CNI i les resolucions judicials que n'autoritzi l'afectació de drets fonamentals tenen el caràcter de secretes. En relació al control parlamentari de les despeses i les actuacions, aquest recau en la Comissió de Secrets del Congrés de caràcter secret, en aquesta legislatura i fins a la data, no s'ha reunit ni una sola vegada.

4. La vaguetat i indefinició de les normes reguladores del CNI no indica amb raonable claredat l'abast i la manera d'exercici de la facultat discrecional conferida a les autoritats públiques, de manera que es garanteixi als particulars el grau mínim de protecció al qual tenen dret en un Estat de Dret en una societat democràtica, tal com exigeixen els estàndards del dret internacional dels drets humans. Cal recordar que el programari espia PEGASUS o CANDIRU accedeix a tot el contingut dels aparells interceptats, incloent-hi les fotografies i aplicacions, així com el contingut de totes les comunicacions i l'activació remota de la càmera i el micròfon.

5. L'ús de programari espia d'aquestes característiques implica una violació flagrant del dret a la intimitat i al secret de les comunicacions. L'espionatge de persones defensores de drets humans i periodistes, suposa, a més, una amenaça a la llibertat d'expressió i manifestació. Defensores dels drets de les dones com Hala Ahed Deeb a Jordania, Ebtisam al-Saegh a Bahreim han estat atacades utilitzant el programa espia Pegasus. També escriptors crítics al govern indi com Rona Wilson (actualment a presó) o defensors de drets humans palestins, com l'advocat Salah Hammouri (actualment a presó) i els activistes Ubai Al-Aboudi i Ghassan Halaika. Finalment, el seu ús contra advocats i advocades implica també una vulneració del dret de defensa i un atac al secret professional, parts fonamentals de la tutela judicial efectiva, el judici just i base de qualsevol democràcia subjecta a l'Estat de dret.

6. Des de l'advocacia i les entitats i col·lectius de defensa dels drets humans manifestem el nostre rebuig frontal a l'ús del programari Pegasus o altres programes espia contra persones defensores de drets humans, periodistes, advocacia, membres d'organitzacions de la societat civil, representants polítics i ciutadania en general. Entenem que aquesta mesura no és legal ni democràtica en els paràmetres del dret internacional dels drets humans i suposen una amenaça per l'Estat de dret i la democràcia.

7. Exigim a les institucions públiques i al Poder judicial una investigació independent, ràpida i efectiva per tal d'esclarir els fets i garantir que els drets a la intimitat, secret de les comunicacions, dret de defensa, dret a la llibertat d'expressió i informació són respectats i protegits per part dels organismes estatals, inclosos els serveis secrets, en el marc d'un Estat de dret, democràtic i social de la Unió Europea.

8. Exigim una revisió de la Llei 11/2002, de 6 de maig, reguladora del CNI i de la Llei Orgànica 2/2002, de 6 de maig, reguladora del control judicial previ del CNI, per tal que s'adeqüin als estàndards de claredat, previsibilitat, accessibilitat i protecció dels drets individuals exigits pels tractats ratificats per l'Estat espanyol

9. Recomanem sol·licitar l'aixecament del vel corporatiu. També incorporar les demandes de l'Alta Comissionada de l'ONU per als Drets humans, que demana prendre mesures de prevenció en relació a l'ús de dispositius d'espionatge estatal i privat i exigir responsabilitats a les empreses desenvolupadores i distribuïdores de tecnologies de vigilància per les conseqüències negatives en la salvaguarda de drets.

AVOCATS EUROPEÛS DEMOCRÀTES
 PARÉZIZEN DEMOKRAT YÛS EWROPAYÛS
 AVREPALI DEMOKRAT AYKATLAR
 EWROPAISCHS DEMOKRATISCHS RECHTSANWALT_EHREN
 ADVOCATS EUROPEUS DEMOCRATES
 ΑΔΟΚΑΤΟΙ ΕΥΡΩΠΕΩΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΑΙ
 АΥВΟКАТИ ЕВРОПЕИ ДЕМΟΚΡΑΤИС
 EWROPEIL DEMOKRATISCHS ADVOCATEN
 EUROPEAN DEMOCRATIC LAWYERS

ala Asociación Libre de Abogados y Abogadas

CELS
 CENTRO DE ESTUDIOS LEGALES Y SOCIALES

CIVIL LIBERTIES UNION FOR EUROPE

juristas por el derecho a decidir
ERABAKIZALEAK
 — legelari taldea —

Irírdia

